

PODOBA (8) *sb f*

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w podobać się); a jasne.

sg *N* podoba (4). ◇ *G* podoby (1). ◇ *A* podobę (2). ◇ *L* podobie (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *Podobieństwo* (3) : *V*zrząła [*liszka*] też y *m*áłzkárę [*tj. maskę*]. *Y* wzięwfy oględowála/ *A* (t)áko z nią rozmawiała: Cożci po tákíey podobie [*tj. podobieństwie do ludzkiej twarzy*]/ *K*iedy niemálfz mozgu w tobie. *T*warzyć dofyć á *c*zcza głowá/ *C*udze oczy itez mowá *BierEz* I.

podoba czego (1): *C*zemu ferce wftawno fie chwíeie wciele. (–) *B*owiem fie w nim rodzi z *ie*⁸⁰ gorączolci duch ktorí íełt fubtilnieyfi niż wiatr, także on mnożąc fie wftawno fzuca miełtca fzyrfzego w pófrzodku ferca roztwarzaiąc íe y podnořząc. *I*akoř fie tego podoba vkazuje w żołędziu włożonym w ogien *GlabGad* E3. *Cf* »rowna podoba«.

Zwroty: »być podoby jednakiej jako [*co*]« = *być podobnym do czegoś* (1): *T*ho rozumiey o wzdręgach y klenioch, które fą podoby íednakiey iako *P*łocicza *FalZioł* IV 41d [*idem*] [*SpiczZioł* 156 (*Linde*)].

[*»*mieć podobę [*ku czemu*]« = *być podobnym*: *L*uby ná drzewie te fą iáko fłory álbo lupieże ná zwierzętach/ á ták y infze członki w drzewie máią nieiáką podobę ku członkom zwierzęcym. *Cresc* 1571 [50] (*Linde*).]

Wyrażenie: »jednaka, [*rowna [czego]*] podoba« (1): *FalZioł* IV 41d; [*A* dla tego íednoftáyne íełt záginienie człowieká y też niemego bydlęciá/ á rowna oboiego podobá. *HierWielEccle* 5v].

2. *Podobizna, obraz, odbicie, wygląd* (3) :

podoba czego (3): [*iż mózg jest biały, jest ta przyczyna*] aby on mógł w fię przjąc [*!*] w podobę każdej baruey iako wełna biała wfzelką baruę na fię przimuie, czego czarna nie dopuřcza. *GlabGad* B4; *P*rzeto błonka oczu gładka íełt, aby fie w niey podoba wfzelkiey rzeczi widomey odraziła *GlabGad* B6. *Cf* *Wyrażenie*.

[*podoba czyja*: *O* *N*iezgodo niewiáfto niełfczefna [...] *T*y przerywałf wefołe gody *P*rzeto ćirpiř wielkie głody. *O*kázuie to twoiá podobá *B*oř brłokowáta iáko fowá. *SqdParysa* A3v.]

Wyrażenie: »podoba obrazu [*czego*]« (1): *B*owiem od rzeci vgładzoney y polerowanej wfzelka rzec widoma lepiey fie odraza. [...] znamię tego íełt w wodzie, która gdy fie wftoi lepiey podobę obrazu każdej rzeczi w łobie wyraza. *GlabGad* B6.

3. *Upodobanie* (1) :

Fraza: »jako jest podoba« = *ile kto chce* (1): *B*yło też wtym miełcie (iako íełt podoba) gořpod rozlicznych dofyć *ForCnR* A2v.

4. *Prawdopodobieństwo, możliwość* (1) :

Frazy: »([*jest*]) podoba [*że, [iż]*]« = *jest możliwe, prawdopodobne* (1): *I*áko podobá wielká/ *że* to [*słowo*] ář przeciw *A*riuřowi wtrącono *BudNT* Ii8v; [*T*ákíez y *ř*mák ich [*zwierząt domowych*] miełá ínakřzy íełt niżli dźíkich zwierząt. *G*dyř to ták íełt mieđzy nimi/ íełt podobá/ *i*ř się też ták záchowyya y mieđzy rzeczámi rořtácymi z *ż*iemie/z rozmáitego dodawáния pokármu ku *ż*ywnořci w ich rodziáu *Cresc* 1571 80 (*Linde*)].

[»ani podoba jest [aby]« = *to niemożliwe*: Otofz/ iako niepodoba ieft człowiekowi/ choćby nawyższą pilność śwę/ ktemu przyłożył/ doskonałą łkruchę mieć/ także ani podoba ieft/ aby podług vczenia takowego odpulńczenia grzechow dołfedł *UstKościel* 52.]

5. [*Sposób*: Figura ... Podoba, Spofłob *Cerous F40* 282v [*idem*] *F46*.]

Synonimy: 2. obraz, wizerunk; 5. sposob.

Cf [**NIEPODOBA**], **PODOBIENSTWO**, **PODOBNOŚĆ**

RS